

Hrvatska redovnička konferencija
Novicijska škola
četvrtkom u 9:00
amdg.ffrz.hr → nastava

Proroci i Psalmi

---

amdg.ffrz.hr → nastava → HRK

“Koga da pošaljem?”

Zvanje proroka Izaije u

Iz 6

Prorokovo zvanje

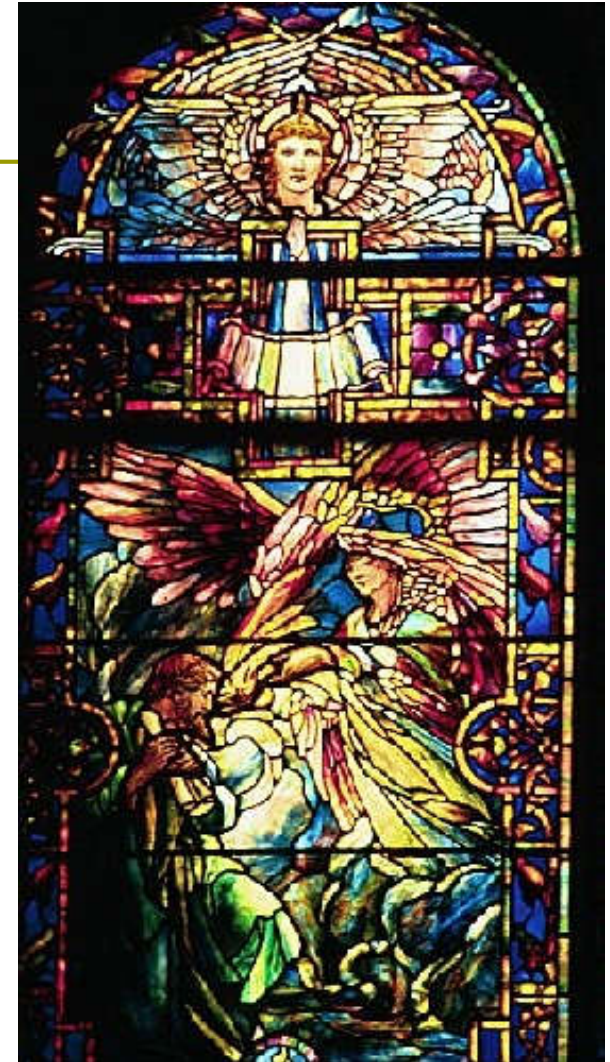
- Na početku “velikih proroka”
  - Koga Izaija vidi u **Iz 6,1.5?**
- “Vidio sam Gospodina” (v1), יהוה (v5)
  - Kakvu funkciju ima Bog u **v5?**
- *kralj*: 6,5 ← 6,1 מלך *mālak*
  - Gdje se zbiva zvanje? (**v1.4**)
- Svetište (v1); hram (v4)
  - *Prigovor* (**v5**):
- “čovjek nečistih usana” (v5)
  - *Znak* (**v6s**):
- Užareni ugljen do usana (v6s)

- 2x נגה *dosegnuti* (v7)
  - *Nalog* (Iz 6,8s):
- “Koga da pošaljem?... Idi i reci!” (v8s)
  - *Nevolja* (u kontekstu 5,26):
- “narod daleki hita” (v26)
  - *Potpورا*:
- Silno viđenje u 6,1–4

Nečistoća i očišćenje

- Tko ima “nečiste usne” u **Iz 6,5**?
- Prorok i narod (v5) – “zagađena” komunikacija
  - Tumačenje za znak u **v7**?
- Oproštenje=pomirenje: כפר *kipper* “pokriti” (v7) – usp. Lev 4.16
  - hrv. “pokriti dugove”, “pokrovitelj”...)
- שלח *šalah* poslati (2x v8) i הלך *halak* ići (**v8.9**)
  - “Koga da pošaljem?” – “Pošalji mene!”
  - “Tko će poći?” (v8) – “Idi!” (v9)
- “*nam*” (v8)?
  - božansko zajedništvo (Post 1,26) – serafi (Iz 6,2.6), vojske (v3.5)

The call of Isaiah, Union
Congregational Church Montclair,
Tiffany Studios

Proročka zadaća

- Teška zadaća
  - dvostruka Iz 6,9.10
    - riječ (v9):
- slušajte, gledajte
  - nemojte razumjeti (v9)
    - “Ispunja se Izaijino proroštvo...” (Mt 13,14)
    - djelo (v10):
- *Zamasti srce, otežaj uši, zalijepi oči*
  - A Izaija: vidi, čuje, razumije
- “Do kada” (6,11)?
- Do opustošenja (6,11)

- Na kraju u 6,13 ←
usp. 3x *qadôš* iz v3
- “sveto sjeme” (6,13) =
odsaj Božje svetosti iz 6,3

Knjiga proroka Izaije

- ❑ **ישע' ješa' + יהו' jahû – Jahve je spasenje**
- ❑ **Omiljena: Božje riječi umjetničkim jezikom izravno upućene slušateljima**
  - mnoštvo izreka važnih za duhovnost, npr. 43,1; 49,16
- ❑ **imenom sam te zazvao, ti si moj (43,1)**
- ❑ **u dlanove sam te svoje urezao (49,16)**
  - Složena:
- ❑ **I. dio (“Protoizaija”) c1-39**
  - doba asirske vladavine (8. st. pr. Kr.)
- ❑ **II. dio (“Deuteroizaija”) c40-55 – Knjiga utjehe**
  - doba Babilonskog sužanjstva i povratka (6. st.)
- ❑ **III. dio (“Tritoizaija”) c56-66 – pogled u budućnost**
  - proslava Jeruzalema (službenica Gospodnja), Božji sud (apokalipsa)

Teološke teme

- *Izravna “božićna” kritika u 1,3:*
- vol i magarac poznaju gospodara (1,3)
  - *Teološki sukob u 14,12 – הילל hêlel:*
- “koji sjaji, bliješti” > “Lucifer”, “svjetlonoša” (14,12)
  - *tko u pjesmi (v. 14,4)?*
    - Kralj babilonski (!) 14,4
    - oholost – *kakva?* (14,13s)
- uspeti se na nebesa (v13)!
  - Babilonska kula (Post 11)
- Biti jednak Svevišnjemu (Iz 14,14)

- Božje roditeljske osobine u Iz 64,7; 49,15; 66,13:
- ti si *otac* naš (64,7)
- može li *žena* zaboraviti svoje dojenče... ja tebe zaboraviti neću (49,15)
- *Mati* tješi sina, ja vas tješim... (66,13)

Važan za NZ

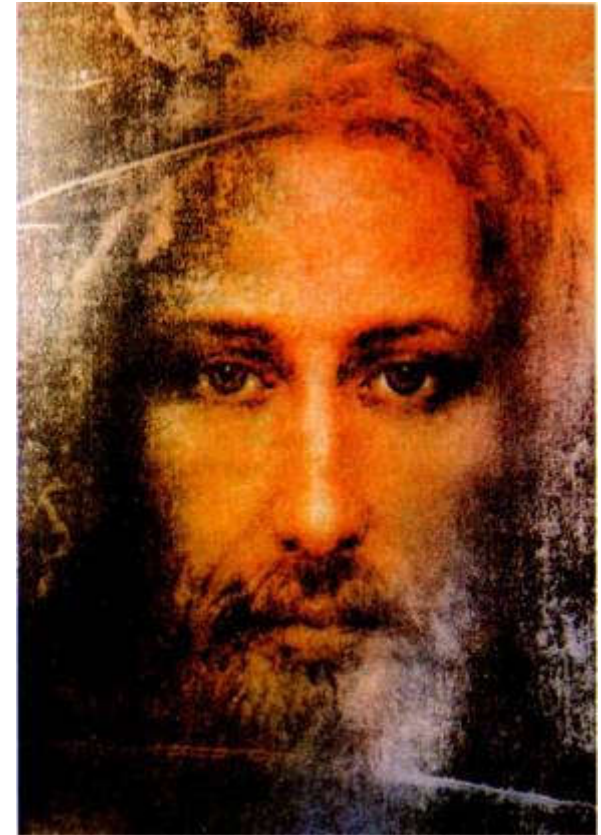
- dolazak Isusov u Iz 7,14 עֲמֵנוּ אֵל i Iz 40,3?
- *'imánnû 'el* Εμμανουηλ
- S nama Bog Iz 7,14 = Mt 1,23
- pripravite put Gospodinu Iz 40,3 = Mk 1,3
  - Isusovo poslanje u Iz 61,1s?
- “Duh Gospodnji na meni je...” Iz 61,1 = Lk 4,18
  - Evandelisti primjenjuju i tumače Pisma
    - smrt i uskrsnuće u Iz 53,6 i 52,13:
- יהוה je svalio na nj bezakonje nas sviju (Iz 53,6)
- uspjet će sluga moj, podignut će se, uzvisiti i proslaviti (Iz 52,13)

Četiri pjesme o Sluzi Jahvinu

- **Komunikacijska struktura teksta**
  - **Iz 42,1-9:**
- **Bog govori o svom miljeniku**
  - **Iz 49,1-6:**
- **sluga izvješćuje o svom poslanju**
  - **Iz 50,4-11:**
- **uzda se u Božju snagu u nevolji**
  - **Iz 52,13-53,12:**
- **zajednica prepoznaje sudbinu sluge Božjega**

Kako su nastali psalmi?

- 1 Ljet 16,8; Ps 105,1
- *Hvalite Jahvu, prizivajte mu ime; navješćujte među narodima djela njegova = Ps 105,1*
- Kontekst? (tko, kome govori, kada?)
- David Asafu i braći
- kad je donesen Kovčeg
- Sadržaj?
  - Počast
  - Molitva
  - Međunarodna objava
  - Do danas!
- Ps 1 s Ps 2 uvod
- u 5 knjiga psalama
- Usp. Petoknjižje
  - Hermeneutički ključ
- Zaključak: Ps 146-150

Ps 1: Kako biti sretan

- **blaženstvo** ljudske osobe (‘iš v1)
  - koji je put prema v2?
- **Zakon-Tora** תורה (v2)
- = životna pouka – Božja
  - ⇔ “put” propasti (דֶּרֶךְ v1.6)
- **Pristup?** (v2)
- **Užitak** + meditacija dan i noć (v2)
- **Simbol?** (v3)
- **drvo** (od Post do Otk) – Post 1,28
  - Budite plodni!
- **Opreka: grješnik – pravednik v5s**
  - “neće ustati” (v5 – usp. “pljeva”)
  - ⇔ put poznat Bogu (יָדַעַ v6)
- **Zlotvor, opak** (v1.4s)
  - što nudi u v1?
- **Savjetuje** (v1)
- **Grješnici** (v1.5)
- **Stanište tračarâ** (v1)
  - ⇔ zajednica pravednikâ (v5)
- **Simbol?** (v4)
- **pljeva**

